

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ผู้วิจัย นำมาสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

สมมติฐานการวิจัย

1. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับปานกลาง
2. ปัจจัยด้าน เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ขนาดครอบครัวและความรู้ในระบอบประชาธิปไตย มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม จำนวน 6,324 คน (ข้อมูลการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนมและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2555)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าคือ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม จำนวน 377 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของยามานะ (Yamane, 1973 : 727)

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าคือ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ขนาดครอบครัว ใช้คำถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 แบบทดสอบเกี่ยวกับความรู้ในระบอบประชาธิปไตย ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นคำถามแบบเลือกตอบ 2 ตัวเลือก โดยกำหนดให้ตอบถูกจะได้ 1 คะแนน ตอบผิดจะได้ 0 คะแนน จำนวนทั้งสิ้น 20 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าคือ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ (สำเร็จ จันทรสวรรณ และสุวรรณบัวทวน, 2547 : 244) แยกประเด็นคำถามครอบคลุม ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าคือ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม 3 ด้าน รวมทั้งหมด 27 ข้อ ดังนี้ ด้านการร่วมคิดและตัดสินใจ (10 ข้อ) ด้านการดำเนินการ (9 ข้อ) และด้านการติดตามและประเมินผล (8 ข้อ)

ตอนที่ 4 เป็นข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าคือ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์แบบสอบถาม ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป และระดับความรู้ในระบอบประชาธิปไตย ของผู้ตอบแบบสอบถามสถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย
2. การวิเคราะห์ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าคือ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. การวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าคือ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ใช้สถิติ Multiple Linear Regression Analysis กำหนดระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. สรุปข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าคือ อำเภอเมือง โดยนำมาวิเคราะห์เนื้อหาเรียงลำดับความถี่ในแต่ละประเด็นแล้วนำมาสรุปในเชิงพรรณนา

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าคือ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุโดยเฉลี่ย 38.77 ปี มีระดับการศึกษาในระดับประถมต้น (ป.4) มีอาชีพ เกษตรกร มีรายได้ต่อเดือนโดยเฉลี่ย 7,364.44 บาทต่อเดือน มีขนาดครอบครัวโดยเฉลี่ยมีขนาด 4.05 คนต่อครอบครัว และมีระดับความรู้ในระบอบประชาธิปไตย คิดเฉลี่ยเป็น 13.08 คะแนน
2. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าคือ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการร่วมคิดและตัดสินใจ ด้านการติดตามและประเมินผล และด้านการดำเนินการตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าคือ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม พบว่า

3.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าคือ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย คือ ระดับความรู้ในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นปัจจัยในเชิงบวก

3.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าคือ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนมอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 6 ปัจจัย คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และขนาดครอบครัว ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าคือ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าคือ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม แยกเป็น รายด้าน เรียงลำดับความถี่จากมากไปน้อย

4.1 ด้านการร่วมคิดและตัดสินใจ ควรให้ประชาชนร่วมเสนอปัญหาแนวทางการแก้ไขโครงการต่าง ๆ อย่างทั่วถึง ควรให้โอกาสประชาชนจัดลำดับความสำคัญของโครงการ กิจกรรมที่มีในแผนพัฒนา และควรมีการกำหนดทิศทาง เป้าหมายการพัฒนาอย่างชัดเจน

4.2 ด้านการดำเนินการ ควรให้ประชาชนร่วมตรวจสอบการดำเนินงานเกี่ยวกับโครงการ กิจกรรม ในแผนพัฒนา ควรแต่งตั้งคณะกรรมการภาคประชาชนในการดำเนินงานตามแผนพัฒนา และควรมีการแจ้งให้ประชาชนทราบถึงการดำเนินการตามแผนพัฒนาเป็นระยะ ๆ

4.3 ด้านการติดตามและประเมินผล ควรมีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานในทุกโครงการ และควรจัดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการดำเนินงาน

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผล ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับปานกลาง

ผลจากการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยที่พบไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนมได้มีการจัดการประชุมเพื่อการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การตัดสินใจ ระหว่างชุมชนกับชุมชน และชุมชนกับ องค์การบริหารส่วนตำบล ในด้านการร่วมคิดและตัดสินใจ เช่น การเสนอปัญหาของชุมชน การพิจารณาการดำเนินการเกี่ยวกับ กิจกรรม โครงการ ในแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ ในทุกขั้นตอน ทำให้ประชาชนทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วม การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือชุมชนของตนเองมากขึ้น โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา เห็นได้จากตารางที่ 7 จะเห็นว่าระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.02$) orts กักผล (2549 : 8) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ กระบวนการซึ่งประชาชน หรือผู้มีส่วน ได้ส่วนเสียได้มีโอกาสแสดงทัศนะ แลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็น เพื่อแสวงหาทางเลือกและการตัดสินใจต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับร่วมกัน ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจึงควรเข้าร่วมในกระบวนการนี้ตั้งแต่เริ่มจนกระทั่งถึงการติดตามและประเมินผล เพื่อให้เกิดความเข้าใจและการรับรู้-เรียนรู้ การปรับเปลี่ยนโครงการร่วมกันซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย

ผลการวิจัยสอดคล้องกับ อาคม ธนุทอง (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอสำโรง จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ทวิทย์ โพธิเสส (2550 : 81) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลวังไซย อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วน

ตำบลโดยรวมและเป็นรายค้ำน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ พิสมัย บุญเลิศ (2549 : 98) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลนครสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมมาก สอดคล้องกับ นที ดิษฐบรรจง (2546 : 77-78) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมในการวางแผนการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี พบว่า ประชาคมหมู่บ้านที่มีส่วนร่วมในการวางแผนการพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สมบัติ ศิริสมบัติ (2545 : 80-81) ได้ทำการศึกษา การมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการพัฒนาเทศบาลคู่มือเมืองนำอยู่ กรณีศึกษาเทศบาลเมืองบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการพัฒนาเทศบาลคู่มือเมืองนำอยู่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ไม่สอดคล้องกับ วีระชัย คำล้าน (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบัวงาม อำเภอดงขลุ่ย จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง และไม่สอดคล้องกับ ชานี มะโร (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2549-2551) ขององค์การบริหารส่วน ตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2549-2551) ขององค์การบริหารส่วนตำบล กำแพงเพชร อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา อยู่ในระดับปานกลาง

สมมติฐานที่ 2 เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ขนาดครอบครัวและความรู้ใน ระบบประชาธิปไตย มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลทำคือ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ของ องค์การบริหารส่วนตำบลทำคือ อำเภอเมือง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย คือ ระดับ ความรู้ในระบบประชาธิปไตย ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งเป็นปัจจัยในเชิงบวก หมายความว่า ประชาชนที่มี ระดับความรู้ในระบบประชาธิปไตยเพิ่มขึ้น การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลทำคือ จะเพิ่มขึ้นตาม และถ้าระดับความรู้ในระบบประชาธิปไตยลดลง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลทำคือ จะลดลงด้วยเช่นกัน ทั้งนี้อาจเป็น เพราะ ว่า ประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับระบบประชาธิปไตย จะรู้บทบาทหน้าที่ของตนเองใน การแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ว่าจะต้องปฏิบัติตนอย่างไร

ทำให้การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา มากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบัติศิริสมบัติ (2545 : 80-81) ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการพัฒนาเทศบาลคู่มือเมืองน่าอยู่ พบว่า กรรมการที่ ระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาลคู่มือเมืองน่าอยู่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

สอดคล้องกับ สมศักดิ์ พรหมเตื้อ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอนาคนูน จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 4 ด้าน คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการประปฏิบัติการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมิน เมื่อจำแนกระดับการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ ทวิทย์ โพธิเสส (2550 : 81) ผลการศึกษาพบว่า ผลการเปรียบเทียบประชาชนที่มี ระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลวังไชย อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลทำคือ อำเภอเมือง ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลทำคือ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม พบว่า ด้านการดำเนินการ มีค่าเฉลี่ยของระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.82$) ดังนั้น ควรดำเนินการ ดังนี้

1.1.1 เพิ่มโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ มากขึ้น โดยเฉพาะ ด้านการดำเนินการ เช่นการให้ประชาชนร่วมตรวจสอบการดำเนินงานในรูปแบบคณะกรรมการภาคประชาชน และการประชุมเพื่อจัดทำแผนพัฒนา ควรเปลี่ยนจากการประชุมแบบตัวแทน เป็นแยกประชุมที่ละหมู่บ้านเพื่อเพิ่ม โอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมการจัดทำแผนพัฒนามากยิ่งขึ้น

1.1.2 ควรมีการแจ้งให้ประชาชนทราบถึงการดำเนินการตามแผนพัฒนาเป็นระยะ ๆ พร้อมกับ การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการ กิจกรรมที่กำลังดำเนินการอยู่ ให้ประชาชนทราบถึงความก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น เช่น การประชาสัมพันธ์ผ่านเสียงตามสาย การส่งหนังสือให้ผู้นำประกาศประชาสัมพันธ์ให้เข้าร่วมจัดทำแผนอย่างพร้อมเพรียง และการสรุปผลการดำเนินงานตามแผน โครงการต่าง ๆ พร้อมทั้งปิดประกาศให้ประชาชนรับทราบตลอดระยะเวลาดำเนินการ เป็นต้น

1.2 ผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย คือ ระดับความรู้ในระบอบประชาธิปไตย ควรดำเนินการดังนี้ ควรส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตยให้กับประชาชนด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้ การติดป้ายประชาสัมพันธ์ รมรงค์เนื่องในโอกาสสำคัญ เป็นต้น พร้อมทั้งให้โอกาสประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาให้ทั่วถึง

1.3 ผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ควรดำเนินการดังนี้

1.3.1 ควรให้ประชาชนร่วมเสนอปัญหาแนวทางการแก้ไข โครงการต่าง ๆ และให้โอกาสประชาชนจัดลำดับความสำคัญของ โครงการ กิจกรรมที่มีในแผนพัฒนาอย่างทั่วถึง

1.3.2 ควรให้ประชาชนร่วมตรวจสอบการดำเนินงานเกี่ยวกับ โครงการ กิจกรรม ในแผนพัฒนา โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการภาคประชาชน และมีการแจ้งให้ประชาชนทราบถึงการดำเนินการตามแผนพัฒนาเป็นระยะ ๆ

1.3.3 ควรมีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานในทุกโครงการ พร้อมทั้งให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการดำเนินงาน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัด

นครพนม คือ บึงจัย ความรู้ในระบอบประชาธิปไตย คังนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษา
แนวทางการเพิ่มความรู้เกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตย และอุปสรรคของการมีส่วนร่วมของ
ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าคือ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY